

Redacția și Administrația:
Budapesta, VII., József-körút 18.

Aci sunt a se trimite tot fe-
lul de scrisori, cereri și bani.

Apare în fiecare Duminică.

ADEVÉRUL

(GLASUL POPORULUI)

ABONAMENTUL:

Pe 1 an 3 coroane 20 fileri
Pe 1/2 an 1 coroană 60 fileri
Pe 1/4 an 80 fileri
Pe 1 lună 30 fileri
Un număr șingur 6 fileri

Organul partidului socialdemocrat din Ungaria.

*

Foaie pentru poporul muncitor român din Ungaria.

Apel!

Partidul socialdemocrat din Ungaria
își va ținea

al XI. congres

(adunare de partid)

în Budapesta la 3., 4. și 5. Aprilie n. Pro-
gramul congresului deocamdată este urmă-
torul:

1. Raportul direcțiunii partidului.
 - a) Raportul secretariului. Referent: *J. Weltner.*
 - b) Raportul casarului. Referent: *J. Israel.*
2. Raportul comisiunii de controlă.
3. Presa partidului. Referent: *E. Garami*
4. Naționalitățile și partidul socialdemo-
democrat. Referent: *M. Grossmann.*
5. Alegerea direcțiunii partidului.
6. Libertatea de agitare.
Referent: *Dr. A. Goldner.*
7. Lupta pentru votul universal.
Referent: *D. Bokányi.*
8. Edificarea organelor. Referent: *J. Israel.*
9. Organizarea economilor.
Referent: *A. Csizmadia.*
10. Eventuale propuneri.

Direcțiunea partidului.

§ 17. al statului organic definește urmă-
toarele:

Numai acele organe pot trimite repre-
sentant, cari au fost în acțiune cel puțin
cu 3 luni înainte de congres.

Un organ are dreptul a trimite cel
mult doi deputați. Aceștia se aleg la
adunare, la conferență sau unde nu se
poate se aleg pe cale privată.

Dacă între cei doi aleși nu este femeie,
atunci femeile își pot alege deputat de-
chilin.

Ear despre eventualele propuneri de
îndrumări § 16. în modul următoriu:

Propunerile sunt de a se comunica
secretariutului cel puțin cu 15 zile înainte
de congres și cel puțin cu 10 zile înainte
sunt de a se publica în foaie.

SPICIURI.

(31 de ani din istoria socialdemocrației din
Ungaria. — Congresul. — Munca hoherilor.
— Români și sârbii. — Socialiștii maghiari.
— Răspunsul muncitorilor. — În mâinile ho-
herilor. — Răspunsul românilor.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Confiscat.

Confiscat.

Bărbatul stricat de beție.

Măranda lui moș Ștefan, a nimerit-o rău
de tot cu măritișul. Cât de mulțumită se
simțea ea în suflet, când Ionică, flăcăul
lui Ștefan Roșu, cel mai voinic și mai fru-
mos din sat, furându-i inima îi spuse că
voiește s'o ia de nevastă!...

Însă se știe, că „rar să întâmplă după
gândul omului“. Nu mult după însurătoare
Ionică înhăitându-se ba azi, ba mâni, cu
Ștefan al Floarei un bețiv de frunte din
sat, a luat darul beției și el și, din omul
cel cuminte și pornit spre gospodărie, a
devenit răul satului, un hărățigos și un mo-
fturos, de nu mai avea păreche.

Nu mai căuta săgă acuma cu Măranda
lui cea frumoasă, nu-și mai vorbea vorba la
locul ei, ci căta-și ziuică de mare trăsnea
și plesnea și pentru ori-ce lucru de nimica
o lovea cu palma.

— „Of! și of! nu știu ce să mai fac;
încotro să mai apuc, m'o mântuit, mi-o
scos peri albi, nu alta ceva“. Aceasta îi
era vorba Marandei către cine se întelnuia.

— Sa-ți pazese gura, draga mea, — îi
zise, matusa Stanca, și se te porți cu el,
ca cu un ou, spre a nu-ți putea găsi nici
o vini și să vezi ce-o să mai facă.

Sa știe însă ea bețivului — totul i-se
arată în reu.

Întro zi, Ionică pleacă des de duminică

la cărcimă și 12 coroane, pe care Măranda
îi câștigase muncind cu ziua, îi bēu, până
ajunse soarele la chindie. Inebunit de atât
rachiu, spirt, ce turnase întrânsul pe sto-
macul gol, umbra mătăhăind prin crăsmă
ca un dobitoc, și mereu zicea:

— Ah! Mărando! Ah, Mărando! ce am
să te ferice când oi veni acasă și n'oi găsi
„ciulama“ să mănânc.

Mătușa Stanca, care din întâmplare era
și ea în crăsmă, alerga în fuga mare și-
spune bieteii femeii ce zice bărbatul său,
fiind beat mort.

În grabă Măranda prinde un pui, îl
taie și îl face ciulama. Aruncă ceonul de
mămăligu pe foc și cu făina cernută gata
pândea cu ochii spre crăsmă, ea se vadă
când o porni acasă, ca astfel să fie gata
la venirea lui, făcea mare galagie și strica
totul din casa, dacă ar fi găsit mămăliga
nu gata, sau rece.

Cum ajunse pe la ușă, începu a striga:

— Gata mănecarea, Mărando?...

— Gata Ionică!

— Mămăliga-i caldă?...

— Da! Chiar acum am turnat-o!

— Bun!... Hei acuma se te ved! „Ciul-
lama“ mi-ai făcut?

— Da! deși nu mi-ai spus, dar eu țam
făcut.

— Hm!... Hm!... morăia ca un urs și
nu știa de ce să se agate.

Să puse la masă, mânca cât mânca bo-
dogăniind ca un nebun, în vreme ce Mă-
randa sta vecinic în picioare lângă masă
cu ochii ei senini și albaștri ca cerul lim-
pede, plini de lacrimi, privind cu duioșie
pe Ionică al ei, care când o ceruse de ne-
vastă, era înalt și frumos ca bradul dela
munte, ear' acuma din cauza beției deve-
nise urit și slab de îi scăpăra în falci ca
într'un amănar, având privirea de om sêl-
batie.

— Nevastă!... striga e'un ton sêlbatie.

— Ce vrei Ionică?

— Ce vreau?... așterne-mi pe prispă un
tolie, să dorm afară la răcoare.

Era timp de vară. Toată lumea muncea
la câmp, numai Ionică bețivul și cu Ște-
fan al Floarei, alt bețiv, stau tolăniți pe
prispă ca niște nemernici.

Dormi dus până în seara, horăind în
mod înfricoșat și tocmai într'un târziu se
trezi.

— Nu știu unde se scriu, zise Măranda,
c'am scapat nebatuta de data asta, fără să
se gândească sêrmama, ca o aștepta o bă-
tae mai rea ca nici odată.

Când se deștepta din somn, întunerecul
cuprinsese tot satul și, când căsca ochii
uitându-se în sus, văzu pe cer mii de stele
având în mijlocul lor luna frumoasă și mare
cât o față de arie. Cum se uita așa pe
ceriu, buimac înca de bețură, își oprește

Confiscat.

CONFISCAT!

Să trăiască libertatea de presă din Ungaria!

Confiscat.

vederea asupra unei grămezi de stele ce era taman de-asupra sa, și începu a striga:

— Mărando!... Mărando!...
— Ce-i Ionică!
— Ia vino încoace!... ce însemnează grămada cea de stele?...
— Ce să fie, bre române ce, tu nu știi?... aceea e cloșca, bre omule! așa-i zic oamenii.
— Cum?... asta-i cloșca!... Bată-te Dumnezeu să te bată netoato, d'apoi bine aici m-ai așternat sub cloșcă, să mă fește-lească?...

Inroșindu-se la fața ca para focului, având nutra unui hoț de codru, începu a-i cărăbani la pumni, și dă-i, dă-i ca la fasole, nu altă ceva. Sărmana femeie de durere și usturime, începu a răni și a se văita, de puse tot satul în picioare.

Care mai de care, alerga din toate părți le, se vada ce e.

— Iaca, în ce stare aduce beția pe om, ziceau toți cei adunați în jurul casei lui Ionică, ca în jurul ursului.

— Ce lucru de om mai era până a nu se deda la beție! da acuma nu-i decât „un barbat stricat“.

Dupa sfatul bețrânilor a fost nevoita biata Maranda sa se desfața de el, căutânduși norocul în altă parte.

(G. T.)

Gr. N. Coalu.

Atent!!!

Adevărul de nenumărate ori a fost confiscat din partea procurorului. Ast-fel ni s'au făcut daune mari. Partidul a trebuit să tipărească foaia de mai multe ori. Asta ne-a costat bani mulți. Nu cerem de la frați ca să plătească acești bani, fiindcă nouă nu ne trebuie banii nimenui. Dar cu stăruință rugăm pe frații noștri:

1. că aceia, cărora li s'a gătat abonamentul imediat să grăbească a' l' inoi, pentru-ca în cas contrar nu mai putem trimite foaia și

2. cu toată inima rugăm pe toți frații noștri, ca fiecare sa răspândească cât mai mult *Adevărul*, fiecare sa câștige abonenti noi, ca astfel marinduni-se puterea sa n'atvem a ne teme de nimeni.

Răvaș.

Ecouri triste.

Un muncitor, în colțul stradei,
Un cântec jalnic întonează,
Și cu durerea mea din suflet
El tot mai mult s'armonizează...

Și plâng duioasele-i accente
Pe coarde-asa de vibratoare
Că par'că smulse-ar fi din inimă
Dureri adânci chinuitoare.

Și e tăcere pretutindeni,
Iar noaptea 'ncet-'ncet se lasă
Peste natură domnitoare
Cu mantia-i neagră fioroasă.

Și muncitor, 'n colțul stradei,
Urmează cântul lui în noapte,
Pe când în sufletu-'mi vibrează
Atâtea dureroase șoapte.

Elisabeta Z. M. Ionescu.

Galați, Februarie, 1904.

Cu inima induișată, cu lacrimi în ochi
dăm de știre fraților noștri, că numărul
trecut al „Adevărului” nici odată n'a fost
confiscat. Să sărutăm cu toții mâinile sfinte
ale mării sale sf. Procuror și cu foalele
pe pământ ca un șarpe să alunecăm și să
sărutăm și picioarele. Poate, că atunci nu
va fi confiscat nici acest număr.

Foi goale.

Confiscat.

Reorganizații.

De mai multe ori am scris despre banda
de tâlhari așa numita partidă reorganizată.
Am arătat, că este un complot de gheșef-
tari, ce vreau să golească punga poporu-
lui, ca apoi ei să poată duce traiu domnesc.
Am ferit întotdeauna poporul de ei. Dar
dacă asta n'a mers, ne-a ajutat o altă
imprejurare. Se zice, că cine cu sabia
luptă, prin sabie va muri. Așa și cu re-
organizații, cari acum să duc în toate păr-
țile. Iată ce serio despre ei *Népszava*:

De mai multe ori am dat veste despre
peirea „reorganizațiilor.” O parte a con-
ducătorilor partidului reorganizat au eșit
din partid și pe mezófi Vilmos, conducă-
torul lor, l-au numit *pungașul poporului* și
au vestit despre el, *că pune la buzunar
banii, cari vin la partid.* mezófi văzând, că
lumea întreaga îl scuipa acum, a bagat

piră în contra fostului partisan Anton Poór,
un frate bătrân cinstit, care le spunea des-
pre el, cele de mai sus. În zilele trecute
a decurs pertractarea acestui proces în-
aintea judecătoriei din Budapesta. Poór a
recunoscut, că a zis despre mezófi, că-i
pungaș și nici nu-i pare rău de asta, dar
în schimb îl acuză pe mezófi, că a zis
despre el (Poór) că este trădător și că s'a
vândut popilor.

mezófi îndată ce s'a început pertracta-
rea, a declarat, că-i pare rău de cele ce a
vorbit despre Poór, *pe cine-l cunoaște de
un bătrân luptător cinstit.*

Față cu mezófi, Poór a declarat, că lui
nu-i pare rău de cele, ce a zis despre mezófi,
fiindcă și acum știe, că mezófi este pungaș.

A fost ascultat ca martor fratele Julius
Rózsa, cine de asemenea a fost cândva în
partidul reorganizat, dar aflând, că cine-
i mezófi și el a eșit. Rózsa a zis lucruri și
mai grave despre mezófi. A zis, că mezófi
s'a dat, ca luptător pentru popor, pe când
el a luat de la popor și aceea, ce i-au lăsat
jăfuitorii lui.

După acestea s'a adus judecata. mezófi
a fost judecat la 3 zile închisoare ordinară
(30 coroane bani), iar fratele Poór la 10
coroane.

Apoi românilor. poftiți numai și mai
departe în partidul lui mezófi.

Linște!

Creapă de ciudă puterea, că vede, că
poporul este liniștit și pacinic. I-ar plăcea
dacă socialistii s'ar răscula și ar vărta
sânge, că astfel să-i poată sugruma cu
arma jandarmărească. Însă asta nu merge.
Muncitorii socialisti nu vreau sângele ni-
mănu. Ei vreau pace, dar în pace dorese
drepturi. Și socialistii nu se răscolă, ori-
ce va face puterea. Și puterea le face toate
ca să fie răscolă. Trimite jandari și că-
tânie pe capul poporului, da de își va
perde poporul paciența.

Nu merge însă nici așa. Poporul este
liniștit. Pentru-că *cine-i socialist adevărat,
acela nici odată nu va face vărta de sânge.*
Ci pacinic va lupta pentru drepturile sale
și organizându-se pacinic mai întâiu se
va împuternici și după aceea va striga cu
glas înalt după dreptul său.

Urmările hoheriilor.

Procurorul a confiscat *Narodna Reci*,
foaia sârbilor de 17 ori, a confiscat și foaia
noastră *Adevărul* de mai multe ori. Încă
tot nu s'a îndestulit. Sâmbătă iară a tri-
mis polițiștii la partid și de două ori după
olaltă a confiscat foaia maghiară „Népszava.”
Și a dus afară deaceea broșura „*Să fie
lumină.*” Cu asta apoi s'a umplut pocalul
amăririi. Muncitorii din Budapesta aflând
de aceste nedreptăți s'au adunat și cu
pietrii au mers înaintea casei lui Tisza și
au stricat toate ferestrele. Tot așa au făcut
la edificiul partidului guvernamental și la
edificiul ministrului de interne. Domni
văzând ce face poporul s'au spăriat și au
tuit-o la fugă. Au crezut, că a sosit pot-
nol. Au venit polițiștii călăreți și au dat
între popor.

Iar pe 7 frați i-au deținut. Însă frații
noștri totuși au dat un răspuns adevărat
la nedreptățile făcute față de noi.

În închisoare.

Totdeauna avem martiri. Luptăm pentru
o cauză dreaptă și atunci fariseii cu pute-
rea încearcă a ne lua puterile. Dacă noi
totuși luptăm pentru dreptul nostru, atunci
ei prind pe cei mai adevărați luptători din-
tre noi și-i pun la închisoare. Mai ales de
3 frați facem aici amintire:

1. Fratele G. *Zsivanovici* a fost deținut
în Budapesta din partea polițiștilor și a
fost dus în închisoare în Fehértemplom
unde va fi tras la răspundere pentru agi-
tație. Adevărat martir.

2. Fratele Nicolae *Draga* din Temes-
Strazza de multe-ori a fost urmărit din
partea legii, pentru-că este socialdemocrat.

Dar el nu și-a pierdut nădejdea, ci cu
inimă în dinți a luptat și mai departe. În
septemăna trecută s'au dus gendarii în

casa lui, au dus de acolo toate foile și
broșura: „*Să fie lumină*” și pe el l'au
deținut.

L'au dus în Fehértemplom (Biserica-
albă) și de acolo în Timișoara.

3. Tot așa a pățit și fratele Nicolae
Ruja din T.-Miklós.

Asemenea i-s'a luat broșura: „*Să fie
lumină*” și a fost deținut.

Afară de asta Barbuș Flora din Apa a
stat 10 zile la închisoare.

În Szamostelek un hoț de solgăbirău a
judecat pe 6 oameni. Pe Alexa Petruț din
Szinjévaralja, pe Flora Boințan din Bor-
hid, pe George Rachiș din Apa, Ioan
Dragoș din Handol și încă pe 2 inși.

Așa merge asta și în Budapesta și în
celelalte părți ale țerei. Dar nime să
nu și piardă nădejdea, ci:

Înainte!

Atent!!!

Trăim vremea urmărilor. Frații noștri
din țara întreagă de-a bună samă vor avea
multe chinuri de suferit. Nime să nu-și
peardă nădejdea. Rugăm pe frații noștri,
ca ori-ce li-se întâmplă, îndată să scrie
partidului.

Popa din Macea.

Dacă cineva vrea să ne facă vre-un
rău îndată o ia pe coarda aceea. că noi
întotdeauna scriem în contra popilor.

De multe ori am arătat, că noi nu ne
amestecăm în afacerile bisericești. Din par-
tea noastră să fie cineva creștin, jidan
sau păgân, nouă nu ne pasă. Noi nu lup-
tăm nici în contra bisericești, nici în contra
legii cuiva. Noi luptăm în contra apăsă-
torilor și în contra acelor, cari voesc să
țină și mai departe poporul în întunecime.
Și durere în lupta asta de multe ori dăm
față cu popii. Cei mai mulți preoți —
onoare excepțiunei — sub pretextul, că ei
răspândesc învățăturile lui Christos, ră-
spândesc întunecime. Afară de aceea preoții
ar trebui să ducă o viață morală, cinstită,
spre a da pildă poporului. Dar ei nu așa
fac. Cei mai mulți dintre preoți duc viață
spureată, încât și-e greață să vorbesci des-
pre ei.

Iată o pildă:

Femeia lui Liviu *Ruț*, preotul greco-
oriental din Macea se îndrăgostise cu
dascălul din Macia. Părintele a aflat, ce
face femeia sa și în loc să se fi despărțit
de ea, într'una o bătea. În 5 octombrie
din anul trecut, vreme ce popa era în bi-
serică, femeia lui s'a dus la dragutul ei.
Cineva i-a spus asta popei, care mănios foc
s'a dus după femeia sa și de pînă a dus-o
acasă. Sara, când nevasta s'a culcat, popa
a luat un cuțit, ca s'o omoare. Nevasta
văzând, ce face popa, a vrut să fugă. Însă
zadarnic. Ușa și ferestile erau încuiate
ast-fel, că n'a putut eși din casă. Popa
era liniștit.

— Noa, muere, tu harpie blăstămată
— zise cătră nevasta sa — azi te ciuntese.

Și cu una, cu două a prins nevasta, a
culcat-o la pământ, și cu cuțitul a tăiat
părul nevastei necredincioase. Apoi s'a pus
să-i taie și nasul, dar mureea striga, încât
vecinul lor *Petrinea* auzind strigătele în-
floritoare a fugit în casa popei și a mân-
tuit pe femeia, care a căpătat atunci deja
22 de împunsături. Popa era ca un câne
turbat, și a voit să omoare și pe vecinul.

Asta-întimplarea popei din Macea. Popa
a fost tras la judecată. Apoi astfel de popa
au Maceni. Și, doamne, mulți popi mai
sunt în țară, cari fac asemenea lucruri.

Dacă un alt om s'ar fi purtat astfel
față de nevasta sa, de mult l'ar fi pus la
închisoare, dar pe popa l'au achitat. Ba
s'a aflat și o foaie nerușinată, cu numele
Controla din Timișoara, care l'ar mântui
pe popa și i-ar da îndarapt cinstea. Iată
ce serie fițuca din Timișoara:

Afacerea preotului din Macea. Silviu Rațiu
carele, după cum s'a scris și în foaia
noastră, și-a amenințat soția de moarte și

provocându-se scandal, a fost pirit la tribunalul din Arad, unde a fost și osîndit. După osîndă făcându-se arătare la Congresul național bisericesc din Sibiu, preotul Rațiu a fost suspendat din oficiu prin consistorul eparchial de la Arad. Soția lui Rațiu, în urma maltratărilor, și-a părăsit bărbatul, și piritul preot din Macea a fost osîndit la pedeapsă grea de bani. Causa ajungând la ultima instanță, a fost rezolvită favorabil pentru preotul Rațiu, căci, zice motivarea sentinței, soția a avut astfel de purtare încât bărbatul în revoltare justificată a săvârșit actul, de altminteren incompatibil cu demnitatea de preot. Croniciarii fideli fiind ne bucurăm, că pe un preot român nu s'a pus o pată atât de rușinoasă, ca și ceea pusă de cele două foruri inferioare Curiei. Dar cunoscând împrejurările din Macea, unde nazaricusii și așa au câștigat mare teren, ar fi consultat ca preotul Rațiu, după cele petrecute, să fie trimis acasă. Actualul domn episcop de la Arad, care foarte bine știe cum s'a ales și cu ce mijloace s'a ales de preot tinerul Rațiu, n'ar face mai înțeleptesc lucru, de cât nimicind nazaricusilor cel mai puternic argument de proselitism, argumentul ce și l'au fabricat din casul preotului Rațiu din Macea. Sperăm, că forurile bisericești competente, și în special, dl episcop de la Arad va lucra într'acolo, că în Macea, care a dat de lucru Consistoriului arădan, cât alte 50 comune împreună, — să fie odată pace și liniște. Puțină energie și bună-voință e destul ca Macea să nu mai fie cuibul scandalurilor. (Cor.)

Să înțelege, frații din Macea, având un astfel de preot îl hulise, și de aceea ar vrea să-l pună în altă parte. Par'că acolo nu astfel de om va fi!

Răspândiți „Adevărul“ în toate părțile! Tot felul de scrisori, întrebări și cereri sunt de a se adresa: „Adevărul“, Budapesta, VIII., József-körut 18 sz.

Cronica.

— In politică nu s'a făcut nici o schimbare. Parlamentul în 1 Martie n. iară își va începe ședințele și atunci se va afla, că obstrucția curge mai departe sau nu?

Dela aceea depinde, că soldații bătrâni și rezerviștii vor fi lăsați acasă sau nu.

— Războiul dintre ruși și japonezi încă tot curge. Sângele tinerilor a curs deja la Port-Artur, la Ciemulpo și la Vladivostoc. Și pentru-ce? Numai, ca rușii și japonezii să aibă pământuri noaue. Dar' ce-i pasă poporului?

— Nefericire mare. In baia de cărbuni din Cheswick (America) s'a întâmplat deunăzi o groaznică nefericire. Nu se știe din ce cauză s'au aprins gazurile din baia de cărbuni și au exploatat cu mare putere. O-sută-opt-zeci-și-septe muncitori au perit; mai toți sunt Maghiari și Slovaci din comitatele nordice ale Ungariei. Femeile și copiii celor periti au ajuns în mare miserie. Pentru ajutorarea lor muncitorii din Cheswick și împrejurime au strins deja 40.000 dolari.

— Revoltă militară. In vremurile din urmă tot într'una sosesc vești despre revoluții militare, cari le fac cătanele rămase și după 3 ani. Acum o foaie polonă anunță, că 16 ficioiri, 3 căprari și un sergent dela regimentul 12 de husari, staționat în Lemberg, au declarat, că nu mai voese să indeplinească nici un fel de serviciu militar, până nu li-se spune apriat când vor fi lăsați acasă. Toți 20 au fost imediat transportați în arest.

— Cinci băieți arși de vii. In Palma, capitala provinciei spaniole Majosca, cinci copilași se jucau pe un cuptoriu de pâne, în care ardea foc.

Bolitura cuptorului sub povara copiilor s'a rupt, car' copilașii au căzut toți cinci în foc. Tatăl unuia dintre ei observând nenorocirea a alergat și cu pericolul vieții proprii i-a scos din foc. Într'aceea însă nenorociiți înduraseră arsuri așa de grave,

incat în aceeași zi au murit toți cinci copilași.

— A împușcat pe mamă-sa. Curtea cu jurați din Arad a osîndit la 10 ani temniță pe Ioan Voștinar din Sicula, care în anul trecut întorcându-se acasă beat, crezând că e un câne în grădină, a tras și a împușcat pe mamă-sa.

Eată la ce cumpenește beția!

— Oamenii sfășiați de lupi. In comitatul Solnoc-Doboca lupii s'au sporit așa de mult, încât neafând hrană destulă prin codri, năvălese în cărduri până prin comune. Astfel, pe moșia din Borșa a baronului Banffy Ernő trei lupi au dat năvală asupra turmei și până a fi observați și alungați au sfășiat 40 de oi; în Panczeleseh cinci lupi au intrat ziua la amiază în o grădină din mijlocul satului, sfășiind patru oi; în hotarul comunei Pentek o biată femeie cu copilașul ei a fost atacată și mancată de lupi; din comuna Völce doi locuitori plecând de acasă înainte cu vr'o două săptămâni, nu s'au reintors încă; se crede că și aceștia au fost mâncați de lupi. Cutezanța dihaniilor e așa de mare, încât umblă pe drum tocmai alătura de carăle călătorilor, cari numai eu mare greu îi pot alunga.

— „Tribuna“ despre apăsări. „Guvernul și-a aprins de altfel paie în cap cu socialistii. Sâmbătă ei au făcut o mare demonstrație chiar în fața palatului primului-ministru president. Aceasta din cauză că poliția a confiscat „Népszava“ din Budapesta, care a atacat violent pe primul-ministru pentru aceste confiscări.

Socialiștii au spart ferestrele palatului ministerial.

Ear' guvernul va răspunde iară, probabil tot cu confiscări.

Așa însă nu se pot rezolva grave afaceri sociale!.

Să dăm răspuns!!!

— Răspândirea „Adevărului“.

Acum, că puterea s'a culcat pe mișcarea poporului și s'a hotărît a sugruma ori-ce cerere de dreptate, muncitorii socialiști nu pot sta cu mâinile în sin. Dacă puterea lucră în contra lor, nici ei nu pot primi nedreptățile cu tăcere. Înainte de toate ni-s'a luat dreptul de întrunire. Noi am făcut. Știam noi prea bine, că mai avem noi o armă puternică, prin care putem răspândi socialdemocrația.

Arma era „Adevărul“. Dacă nu ne putem răspândi ideile prin vorbe la adunări, gândiam, că e aicea „Adevărul“.

Prin aceasta foaie credeam a putea însufleți poporul. Dar și puterea a știut-o asta. Vezând, că noi nici în „Adevărul“ nu ne perdem nădejdea, ei cu capul ridicat lupțam, s'a pus de a confiscat „Adevărul“.

Da, puterea a furat dela noi foaia noastră, cu toate-că articolul de lege din 1848 L. zice, că în țara asta fiecare își poate răspândi cugetul liber.

Ne-a luat foile, noi însă nici acum nu ne perdem nădejdea.

Pentru-că noi știm că luptăm pentru dreptate și dreptatea nici cu capul nu ni-o lăsăm.

Vreme-ce însă puterea vrea să ne omoare partidul, e lipsă ca frații să se alătura de noi.

O singură scăpare este acum, ca să împunem „Adevărul“.

Nimeni să nu odichnească, până-ce nu se va răspândi „Adevărul“ în toate părțile locuite de români. Să nu fie muncitor român în țară, cine să nu fie abonatul „Adevărului“.

Sus, fraților, la muncă! Dați răspuns, acelora, cari vreau să ne omoare. Răspândiți „Adevărul“!

Prețul „Adevărului“.

„Adevărul“ costă pentru Ungaria:
pe 1 an 3 coroane 20 fileri
„ 1/2 „ 1 coroană 60 „
„ 1/4 „ — „ 80 „
„ 1 lună — „ 30 „

Pentru România și alte țări din Europa:
pe 1 an 6 franci
„ 1/2 „ 3 „

Pentru America:

pe 1 an 2 dolari
„ 1/2 „ 1 „

Banii sunt de a se trimite pe adresa:

„Adevărul“, Budapesta,
VIII., József-körut 18 sz.

Fraților! Răspândiți „Adevărul“ în toate părțile, căci acesta este interesul nostru spre a ne lumina.

Numai acel muncitor va putea înainta care cetește și învață.

Una la săptămână.

Neamțul.

(Anecdota populară din Bucovina.)

De S. Fl. Marian.

In vremile vechi, pe când nu umbla nimeni cu surtuc crăpat dinapoi, ca în ziua de astăzi, s'a întâlnit pe drum un Neamț cu dracul și, călătorind împreună, îi zise aceasta:

— Măi Neamțule! hai să facem tocmeală, să mă duci tu în cărcă cât va ținea cântecul meu pe care-l voiu cânta eu, și apoi te voiu duce și eu pe tine cât vei cânta și tu.

— Bine! — zise Neamțul — sui în cărcă.

Dracul se sui și începu a cânta. După vre-o câteva mile de cale însă, își sfârși cântecul. Să sui apoi neamțul în cărcă dracului și începu și el a cânta: „hodirid, hodira, hodiridi, hodira“...

Vezând dracul că duce pe Neamț întreit așa de mult pe cât fu singur dus, și că tot nu mai sfârșește zise:

Da, mai ai încă mult până ce îți gâta cântecul?

— Oho! — zise neamțul — încă am să cânt mult!

Dracul atunci, de trudit și de mănios ce era, trânti pe Neamț așa de amarnic de pământ, încât i-s'a spintecat surtucul de 'napoi prin mai multe locuri, și de atunci 'neoace poartă Nemții surtuce spintecate. Astfel, fără trântea, nici dracul n'ar fi scăpat de cântecul Neamțului.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Mărfuri:

Cursul din 28 Ianuarie 1904.

per 50 chile

1904 grâu de Apriie	— — —	8.94—8.98
„ sâcară	„ — —	6.97—6.99
„ ovės	„ — —	5.81—5.82
„ cucuruz de Maiu	— —	5.55—5.58
„ grâu nou de toamnă	— —	8.64—8.66

Prețurile să urcă.

Cursul pieței din Timișoara.

Grâu: 75 chlgr. prețul per mm.	6.90—7.—
„ 76 „ „ „ „	7.——7.10
„ 77 „ „ „ „	7.10—7.15
Sâcara	— — — — — 5.75—5.80
Orz	— — — — — 5.10—5.20
Ovės	— — — — — 4.70—4.75
Ovės ciuruit	— — — — — 4.90—4.96
Cucuruz nou	— — — — — 4.55—4.60

Prețurile scad.

Viitorul este al socialdemocrației, dar' noi voim și prezentul.

Editor: Partidul socialdemocrat din Ungaria.

Redactor responsabil: Aurel Cristea.

Tipografia Fried & Krakauer, Budapesta, Lázár-u. 15